

3. Корнилюк Р. В., Іващук О. В. Вплив цифрових валют центральних банків на стійкість банківської системи. *Фінанси України*. 2022. № 3. С. 45-60.
4. Bank for International Settlements (BIS). Central bank digital currencies: foundational principles and core features. BIS Report. 2020. 26 p. URL: <https://www.bis.org/publ/othp33.pdf>.
5. Тарлопов І. О. Публічне цифрове управління як фактор підвищення економічної ефективності та прозорості. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2025. № 6(21). С. 30-37. <https://doi.org/10.32782/dees.21-5>.
6. Тарлопов І. О. Ризики втрати інноваційного цифрового активу в умовах формування цифрової економіки. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2025. № 10. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-10-11511>.

Межебовський Д. І.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ АНАЛІТИЧНИХ СИСТЕМ У ФОРМУВАННІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Інвестиційна політика підприємства сьогодні формується в умовах надзвичайно високої ринкової динаміки. Конкуренти діють агресивно, глобальні тренди змінюються швидко, а доступ до великих масивів даних перетворився на звичайну частину бізнес-процесів. У такій ситуації точність аналітики та швидкість реакції підприємства визначають, чи отримає компанія перевагу, чи опиниться серед тих, хто відстає. Інтелектуальні аналітичні системи стають фундаментом, на якому вибудовується сучасний механізм прийняття інвестиційних рішень.

Використання таких систем дозволяє підприємству бачити картину не фрагментарно, а комплексно. Штучний інтелект здатен аналізувати історичні дані, поточні ринкові сигнали та прогнозні сценарії, поєднуючи їх у єдиний масив, який формує основу для прийняття інвестиційних рішень. Підприємство отримує доступ до прогнозів, що враховують не лише фінансові показники, а й зовнішні фактори: поведінку конкурентів, зміни в споживчому попиті, технологічні зрушення та навіть соціальні тренди. Складно уявити, щоб традиційний ручний аналіз міг охопити такий спектр даних із порівнянною точністю. У момент вибору інвестиційного проекту керівництво стикається з необхідністю оцінити і потенційну прибутковість, і можливі ризики. Інтелектуальні аналітичні системи не просто розраховують окремі показники, а будують моделі поведінки проекту

в різних економічних умовах. Це дає змогу оцінити, як зміниться ефективність у разі коливань валют, вартості ресурсів, падіння попиту або появи сильного конкурента. Фактично підприємство отримує можливість побачити майбутнє у різних варіантах і обрати той шлях, який забезпечує найкращий баланс ризику та доходності.

Застосування таких систем помітно змінює внутрішні бізнес-процеси. Дані, які раніше збиралися вручну, тепер надходять автоматично, обробляються без затримок та передаються в аналітичні модулі. Це пришвидшує не лише прийняття рішень, а й сам процес формування інвестиційної політики. Керівництво має змогу коригувати план інвестицій навіть упродовж коротких проміжків часу, що дозволяє уникати втрат у періоди ринкової нестабільності.

Надзвичайно цінною особливістю інтелектуальних систем є здатність розпізнавати нелінійні та непомітні взаємозв'язки. У практиці інвестиційного аналізу це означає виявлення факторів, які не очевидні на перший погляд, але суттєво впливають на результативність капіталовкладень. Наприклад, певні сезонні коливання можуть бути пов'язані з поведінковими моделями споживачів, а зміни у фінансових показниках – із зовнішніми макроекономічними сигналами, які важко оцінити традиційними методами. Такі глибинні аналітичні висновки стають основою для формування більш точних та реалістичних інвестиційних прогнозів. В умовах цифровізації зростає роль швидкості реакції. Через миттєвий доступ до даних підприємство здатне швидко проводити переоцінку інвестиційного портфеля, контролювати ризики та оптимізувати структуру вкладень. Якщо ринок демонструє раптові зміни, інтелектуальна система виявляє їх автоматично, порівнює з історичними сценаріями і надає підприємству готові пропозиції щодо корекції політики. Це дозволяє зменшувати вплив непередбачуваних подій і підтримувати стійкість підприємства навіть у періоди криз. Інтелектуальні аналітичні системи суттєво впливають на об'єктивність прийняття рішень. Оскільки вся оцінка ґрунтується на алгоритмах і даних, зменшується ризик суб'єктивних рішень, які можуть бути результатом людського досвіду, інтуїції або упереджень. Інвестиційна політика стає більш структурованою, стандартизованою та прозорою. Це підсилює відповідальність за управління капіталом і знижує ймовірність помилкових рішень, які дорого коштують підприємству.

Разом із тим інтеграція таких систем потребує певних ресурсів. Підприємству необхідно інвестувати у якісні дані, навчання персоналу, оновлення інфраструктури та захист інформаційних потоків. Без цих умов інтелектуальні системи можуть працювати неповноцінно, що вплине на точність прогнозів. Проте практика показує, що підприємства, які інвестують у такі технології, окупають ці витрати за рахунок більш успішних інвестиційних рішень, зменшення ризиків та підвищення прибутковості.

Сучасні інтелектуальні аналітичні системи фактично змінюють філософію формування інвестиційної політики. Вони дозволяють будувати стратегію на довгострокових прогнозах, комплексній аналітиці та постійному моніторингу ринку. Завдяки цьому підприємства отримують можливість не лише реагувати на зміни, а й випереджати їх, формуючи власну траєкторію розвитку. У результаті інвестиційна діяльність стає більш передбачуваною, керованою та орієнтованою на довгострокову конкурентоспроможність.

Список використаних джерел:

1. Житомирська Т. М. Інформаційно-інтелектуальні системи в сучасному менеджменті. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2023. № 5. С. 134-142. <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2022-32-42-55>.
2. Клепікова О. В. Інформаційно-аналітичні системи прийняття рішень в управлінні підприємством. *Вісник транспортних технологій*. 2022. № 4. С. 58-66.
3. Ляхович Г. І., Вакун О. В. Використання штучного інтелекту для підвищення ефективності системи управлінського обліку. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2023. № 2. С. 112-119. [https://doi.org/10.26642/pbo-2023-3\(56\)-28-33](https://doi.org/10.26642/pbo-2023-3(56)-28-33).
4. Тугай В. І., Худолей В. В. Використання штучного інтелекту в адаптивному управлінні підприємством. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2022. № 6. С. 73-78.
5. Вербівська Л. В. Застосування інструментів штучного інтелекту при управлінні конкурентоспроможністю підприємства. *Прикладні аспекти моделювання управлінських процесів*. 2023. № 10. С. 41-48. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-10-04-06>.